

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY DOBRÓŃ NA 2011 rok

WSTĘP

W myśl ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych Gminy.

Zadanie to ma być realizowane w postaci „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Zadanie to w szczególności obejmuje :

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

CELE PROGRAMU

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszanie rozmiarów tych, które już wystąpiły.
2. Ulepszanie sposobów radzenia sobie z problemami aktualnie występującymi w gminie.
3. Zwiększenie wiedzy wśród lokalnej społeczności w zakresie problematyki uzależnień.

ZADANIA STRATEGICZNE

1. Rozpowszechnianie profilaktycznych programów informacyjnych i psychoedukacyjnych wśród dzieci i młodzieży.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności terapii dla osób uzależnionych i ich rodzin.
3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej.
4. Współdziałanie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie wdrażania nowych procedur interwencji wobec przemocy domowej.

DANE STATYSTYCZNE

Gmina Dobroń liczy na dzień 10 grudnia 2010 r. liczy 7.029 mieszkańców, w tym 3.428 mężczyzn i 3.601 kobiet. Osoby pełnoletnie to 5.681, czyli 80,82 % populacji.

Na terenie Gminy znajduje się 26 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym :

- detaliczne – 20
- gastronomiczne – 6

Na jeden punkt sprzedaży przypada 270 mieszkańców, w tym osób pełnoletnich – 219.

Na podstawie wskaźników Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 3% populacji, czyli 211 osób, to osoby uzależnione,
- 5% populacji, czyli 351 osoby, to osoby współuzależnione (członkowie rodzin osób uzależnionych),
- 15% spośród osób uzależnionych, czyli 32 osób, to osoby gotowe do podjęcia leczenia.

Realizacja zadań wymienionych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi będzie przebiegała na następujących płaszczyznach działania:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą, którą można zdiagnozować na podstawie występowania określonych objawów.

Do objawów uzależnienia należą :

- silne pragnienie albo poczucie przymusu spożywania alkoholu („głód alkoholu”),
- upośledzona zdolność kontrolowania zachowań związanych z piciem alkoholu,
- zmieniona (najczęściej zwiększona) tolerancja alkoholu (tzw. „mocna głowa”), występowanie objawów abstynencyjnych w sytuacji obniżenia poziomu alkoholu we krwi,
- postępujące zaniedbywanie z powodu picia alkoholu alternatywnych źródeł zainteresowań, przyjemności, zwiększona ilość czasu poświęcona na zdobywanie i picie alkoholu,
- uporczywe kontynuowanie picia alkoholu mimo świadomości szkód.

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia indywidualna i grupowa. Leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i nakierowane jest na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem od alkoholu. Uzależnienie od alkoholu jest chorobą, którą przy wdrożeniu odpowiedniego leczenia można zatrzymać.

Celami stawianymi pacjentom w terapii uzależnienia są :

- utrzymanie abstynencji od alkoholu,
- poprawa zdrowia psychicznego i fizycznego,
- nabycie umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów emocjonalnych

oraz rozwój osobisty.

Podstawowym zadaniem samorządu jest zwiększenie dostępności terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia dla mieszkańców Gminy.

W ramach tego obszaru w roku 2011 realizowane będą następujące działania:

1. Działania profesjonalne poprzez prowadzenie zajęć terapii indywidualnej i terapii grupowej przez certyfikowanego specjalistę.
2. Wspieranie działalności trzeźwości nieprofesjonalnej w ramach ruchu samopomocowego, w tym Grupy Abstynenckiej AA „Wojciech” oraz dawanie tzw. „świadcstwa trzeźwości” .
3. Kontynuacja działalności „Gminnego Punktu Konsultacyjnego”, który po zdiagnozowaniu sytuacji całej rodziny zaplanuje pomoc dla poszczególnych jej członków.

Do zadań „Punktu Konsultacyjnego” należy przede wszystkim :

- dostarczenie informacji o możliwości podejmowania profesjonalnej terapii,
- motywowanie i kierowanie do leczenia,
- udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej oraz członkom ich rodzin.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całej rodziny, rodzi poważne problemy i jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci.

Konsekwencją życia z partnerem nadużywającym alkoholu może być współuzależnienie. Współuzależnienie nie jest chorobą, lecz efektem do przystosowania się do sytuacji problemowej.

Szczególnie silnego stresu doświadczają dzieci z rodzin, gdzie jedno lub oboje z rodziców nadużywają alkoholu. Osoba, która wychowywała się w takiej rodzinie, w życiu dorosłym przejawia wiele problemów psychologicznych, będących skutkiem urazów z dzieciństwa.

W związku z tym udzielanie pomocy dzieciom z rodzin dotkniętych alkoholizmem należy zaliczyć do priorytetowych zadań podejmowanych w ramach „Gminnego Programu Profilaktyki i rozwiązywania Problemów Alkoholowych” .

Realizacja zadań na tej płaszczyźnie działania będzie odbywać się na terenie naszej Gminy poprzez :

1. Wspieranie rodzin z problemem alkoholowym poprzez objęcie dzieci działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi w istniejącej placówce opiekuńczo-wychowawczej przy Szkole Podstawowej w Chechle . Finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających do tych świetlic oraz finansowanie zajęć prowadzonych z psychologiem.
2. Organizowanie oraz dofinansowywanie różnych form wypoczynku, przeznaczonych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, połączonego z realizacją programu profilaktyki uzależnień.
3. Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz członkami ich rodzin.
4. Podjęcie współdziałania w zakresie rozwijania systemu przeciwdziałania przemocy w środowisku rodzinnym i szkolnym.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmie współdziałanie. W tym zakresie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, który zgodnie ze nowelizowaną ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym, który ma zostać powołany w miesiącu styczniu 2011 r. przez Wójta Gminy Dobroń.

Zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec określonych ustawowo kategorii osób uzależnionych. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w oparciu o ustalone procedury wnioskować będzie do Sądu o nałożenie takiego obowiązku.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania

narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Dostęp osób niepełnoletnich do alkoholu jest jednym z kluczowych zagadnień w profilaktyce problemów alkoholowych. Wiedza na temat alkoholu i skutków jego spożywania kształtuje się już we wczesnym okresie życia. Różnice w zakresie wzorców picia oraz oczekiwań wobec alkoholu są często wynoszone z okresu dzieciństwa. Najważniejszą rolę w kształtowaniu postawy młodego człowieka odgrywa rodzina. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem alkoholowym stanowią tzw. „grupę ryzyka” pod względem prawdopodobieństwa uzależnienia od alkoholu. Często uzależnienie od alkoholu idzie w parze z uzależnieniem od innych środków psychoaktywnych.

Najczęściej wymieniane psychospołeczne czynniki ryzyka, to :

- czynniki środowiskowe – dostępność alkoholu i narkotyków, bezrobocie, ubóstwo, przestępczość w środowisku lokalnym,
- czynniki rodzinne – picie alkoholu lub/i używanie narkotyków przez rodziców,
- czynniki rówieśnicze – używanie substancji psychoaktywnych przez rówieśników i akceptowane przez nich picie alkoholu,
- czynniki szkolne – problemy związane z zachowaniem, absencja, słabe wyniki szkolne,
- cechy jednostki – pozytywne przekonania związane z alkoholem i narkotykami, impulsywność, agresywność, zaburzenia zdrowia psychicznego.

Ograniczanie wpływu takich czynników zmniejsza ryzyko picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych negatywnych zachowań.

W okresie dorastania młodzi ludzie przyjmują pewną postawę wobec alkoholu, którą kontynuują w dorosłym już życiu. To właśnie w tym okresie powinniśmy poprzez odpowiednią informację i edukację tak ukształtować charakter młodego człowieka, aby negatywnie odnosił się do spożywania alkoholu i dostrzegał zło, które niesie jego spożywanie. W tym celu należy dążyć do zintegrowania różnych instytucji zajmujących

się pomaganiem dziecku i rodzinie. Osiągnięcie tego celu stanie się o tyle możliwe, o ile nasze działania będą prowadzone systematycznie, przy wykorzystaniu różnych form oddziaływań i skierowaniu działań na różne obszary.

Realizacja profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej do dzieci i młodzieży, zamieszkałych na terenie naszej Gminy, to przede wszystkim:

1. Diagnozowanie środowiska młodzieży szkolnej, mające na celu określenia problemu związanego z używaniem napojów alkoholowych i innych substancji psychoaktywnych. Wyniki badania pozwolą na określenie skali zjawiska w środowisku lokalnym i na zastosowanie odpowiednich metod edukacyjnych.
2. Prowadzenie na terenie szkół i innych środowisk młodzieżowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, odpowiadających standardom jakościowym wyznaczonym przez technologie profilaktyczne.
3. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież.
4. Organizowanie lokalnych imprez dla dzieci i młodzieży szkolnej i pozaszkolnej, odbywających się bez udziału alkoholu i w sposób szczególny eksponujące ten fakt.
5. Podejmowanie działań edukacyjnych, skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu ich sprzedaży osobom poniżej 18 roku życia.
6. Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą, organizowanych przede wszystkim dla nauczycieli i pedagogów.
7. Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez współfinansowanie kół zainteresowań oraz zajęć pozalekcyjnych w szkołach.
8. Organizowanie w okresie wakacji różnych form wypoczynku połączonego

z prowadzeniem zajęć profilaktycznych w zakresie uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,

9. Wspieranie inicjatyw promujących „zdrowy styl życia” , w tym prowadzenie sportowych zajęć pozalekcyjnych .

I. Wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych .

Realizując poszczególne zadania „Gminnego Programu” gmina może powierzyć ich wykonanie organizacjom pozarządowym pod warunkiem, że w statucie tej organizacji jest zapis dotyczący jej zaangażowania w sprawy związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Jednym z niewątpliwie istotnych partnerów są środowiska kościelne, gdyż księża cieszą się dużym autorytetem wśród wyznawców i dlatego zaangażowanie ich w działalność profilaktyczno – edukacyjną i w promowanie postaw trzeźwościowych jest niezwykle istotne.

Zakładamy, że na tej płaszczyźnie podejmowane będą następujące działania:

1. Dofinansowywanie imprez propagujących „zdrowy styl życia”, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
2. Współdziałanie ze Stowarzyszeniem „Wspólna Troska” im. Ks. Stanisława Świerczka w zakresie zorganizowania wypoczynku w formie półkolonii dla dzieci wywodzących się z rodzin dotkniętych alkoholizmem oraz innymi czynnikami dysfunkcyjnymi.
3. Nieodpłatne udostępnianie lokalu wynajmowanego przez Gminę na mityngi Grupy Abstynenckiej AA „Wojciech”.

4. Współdziałanie z Kościołem Parafialnym w zakresie promowania treści Profilaktycznych , a także działań edukacyjnych i promowania postaw trzeźwościowych, skierowanych do osób uzależnionych i współuzależnionych.

II. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych Gmina może podejmować interwencje oraz występować przed Sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli może występować bezpośrednio do Sądu z aktem oskarżenia z pominięciem prokuratora. Wniesienie aktu oskarżenia do Sądu musi być poprzedzone przeprowadzeniem postępowania dowodowego, które należy do kompetencji policji.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez przeprowadzanie czynności kontrolnych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych.

Działania kontrolne prowadzone będą przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na podstawie upoważnienia Wójta Gminy, jako organu zezwalającego na sprzedaż , przy udziale funkcjonariuszy Policji.

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych Gminy ujętych w „Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”, należy do ustawowych zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w skład której wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 5 ustawy zasady wynagradzania członków Komisji określa Rada Gminy w „Gminnym Programie”. Wobec czego ustala się wynagrodzenie za uczestnictwo w posiedzeniu Komisji w kwocie :

* dla przewodniczącego - 150,00 zł. Brutto

* dla każdego członka Komisji - 120,00 zł. brutto

Przedstawiony „Program Profilaktyki” zawiera wiele różnorodnych zadań, których realizacja wymaga nie tylko znacznych nakładów finansowych, ale również zaangażowania przedstawicieli różnych środowisk oraz grup społecznych i zawodowych.

Opracowała :

- Gminna Komisja Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych w Dobroniu.